

νους διὰ τῆς ἐγγύσεως μολύβδου καὶ ἀσθέστου· τὸ δὲ βάρος τοῦ τρούλλου ἤλαττοῦτο διὰ τῆς ἐλαφρότητος τῶν συστατικῶν αὐτοῦ, ἅτινα ἦσαν χίσσηρις, ἥτις ἐπιπλέει εἰς τὸ ὕδωρ, ἢ πλίνθοι ἐκ τῆς Ῥόδου, πεντάκις ἐλαφρότεροι τῶν συνήθων. Ὀλόκληρος ἡ οἰκοδομὴ κατεσκευάσθη ἐκ πλίνθων· ἀλλὰ τὴν εὐτέλειαν τούτων ἀπέκρυπτεν ἐπίβλημα μαρμάρου καὶ τὸ ἐνδότερον τῆς Ἀγ. Σοφίας, ὁ τρούλλος, τὰ δύο μεγαλήτερα, καὶ τὰ ἐξ μικρότερα ἡμισφαίρια, οἱ τοῖχοι, οἱ ἑκατὸν κίονες, καὶ τὸ ἔδαφος, τέρπουσι καὶ βαρβαρικὸς ὀφθαλμοὺς, πολυτελεῖ καὶ πεποικιλμένην εἰκόνα παριστῶντα.

Ποιητῆς, ὅστις ἐθεώρησε τὴν πρώτην λάμψιν τῆς Ἀγ. Σοφίας, ἀπαριθμεῖ τὰ πολυποίκιλα χρώματα, τὰς σκιάς, καὶ τὰ στίγματα δέκα ἢ δώδεκα μαρμάρων, ἱασπιδῶν, καὶ πορφυριτῶν, ἅτινα ἦσαν συνηρμοσμένα καὶ ἀντιπαρεταθειμένα, ὥσάν ὑπὸ ἐμπείρου ζωγράφου. Ὁ θρίαμβος τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐκαλωπίσθη μὲ τὰ τελευταῖα λείψανα τῆς εἰδωλολατρείας· ἀλλὰ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν πολυτίμων τούτων λίθων ἐξήχθη ἀπὸ τὰς λιθοτομίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῶν νήσων καὶ τῆς ἡπείρου τῆς Ἑλλάδος, τῆς Αἰγύπτου, Ἀφρικῆς, καὶ Γαλλίας. Ὄκτω πορφυροῦς κίονας, οἵτινες εἶχον τεθῆναι ὑπὸ τοῦ Αὐρηλιανοῦ εἰς τὸν ἐν Ῥώμῃ ναὸν τοῦ ἡλίου, προσέφερον ἡ εὐσέβεια Ῥωμαίας τινὸς δεσποίνης· ὀκτὼ ἄλλους ἐκ πρασίνου μαρμάρου ἀφιερώσεν ὁ φιλότιμος ζήλος τῶν ἀρχόντων τῆς Ἐφέσου· ἀμφότεροι θαυμάζονται διὰ τὸ μέγεθος καὶ τὴν καλλονὴν των· ἀλλὰ πᾶσα τάξις τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἀποποιεῖται τὰ φανταστικά των κιονόκρανα. Διάφορα κοσμήματα καὶ μορφαὶ παριστάνοντο περιέργως πως διὰ ψηφιδῶν· αἱ δ' εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας, τῶν ἁγίων, καὶ τῶν ἀγγέλων, ἐξηλειμμέναι ἤδη, εἵλκυσαν τὸν θαυμασμόν καὶ διήγειρον τὴν εὐλάβειαν τῶν πιστῶν. Κατὰ τὴν ἀγιότητα ἑκάστου ἀντικειμένου διενέμοντο τὰ τίμια μέταλλα ἐν λεπτοῖς φύλλοις ἢ ἐν στερεαῖς μάζαις. Αἱ κιγκλίδες, αἱ τοὺς ψάλτας διαχωρίζουσαι, τὰ κιονόκρανα, τὰ κοσμήματα τῶν θυρῶν καὶ τῶν ὑπερώων, ἦσαν ἀπὸ κεχρυσωμένων ὀρείχαλκων· ὁ στίλβων ὁδὸς ἐθάμβωνε τὸν θεατὴν· τὸ ἱερὸν περιεῖχε τεσσαράκοντα χιλιάδας λιτρῶν ἀργύρου· καὶ τὰ ἅγια σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου ἦσαν ἐκ καθαρωτάτου χρυσοῦ, καὶ μὲ ἀνεκτιμήτους λίθους πεπλουτισμένα. Πρὶν ἔτι ἀναβῆναι οὗτο πῆχαις ὑπὲρ τὸ ἔδαφος ἡ οἰκοδομὴ τῆς ἐκκλησίας, ἦσαν ἀνηλωμένα 45,200 λίτραι ἀργύρου· ὁλόκληρος δὲ ἡ δαπάνη συνεποσώθη εἰς 320,000 λιτρῶν· ἕκαστος ἀναγνώστης, κατὰ τὸ μέτρον τῆς πίστεώς του, ἐμπορεῖ νὰ λογαριάσῃ τὴν ἀξίαν εἴτε εἰς χρυσὸν εἴτε εἰς ἄργυρον· ἀλλὰ καὶ ὁ με-

τριώτατος ὑπολογισμὸς δίδει 5,000,000 Διστήλων. Ναὸς μεγαλοπρεπὴς εἶναι μνημεῖον ἀξίεπαινον ἐθνικῆς φιλοκαλίας τε καὶ εὐσεβείας, καὶ ὁ ἐνθουσιαστής, ὑπὸ τὸν θόλον ἱστάμενος τῆς Ἀγ. Σοφίας, ἠδύνατο νὰ ὑπολάβῃ αὐτὸν οἶκον ἢ καὶ ποίημα τοῦ Ὑψίστου. Πλὴν, πόσον ἀφυεὶς τὸ τεχνουργημα, πόσον ἀσήμαντος ἡ ἐργασία, ἐὰν παραβληθῇ πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ εὐτελεστάτου τῶν ἐντόμων, ὅσα ἔρπουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ναοῦ!

ΟΙ ΜΙΚΡΟΥΤΥΧΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΥΤΥΧΟΙ ΕΝ ΔΕΙΝΑΙΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΣΙ.

ἈΜΝΗΣΙΚΑΚΟΝ καὶ φιλάνθρωπον ἀπαιτεῖ τὸν φιλόπατριν ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ, ἀνεκτικὸν καὶ ἐπιεικῆ, μὴ μόνον πρὸς τοὺς οἰκείους καὶ ὁμοφύλους, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς· « Ἄφετε, καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν. » Πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ φύει καὶ τρέφει πόλεμος μακρὸς μάλιστα καὶ πολυετής, καὶ οὗτος ἐπαναστατικὸς, μυρίων συμφορῶν ἀρχιτέκτων γινόμενος καὶ γενάρχης, καὶ ἰδίων καὶ δημοσίων. Οὗτος καὶ μάχας ἐτέκνωσεν ἐμφυλίου, καὶ χεῖρας συγγενεῖς ὥπλισε κατὰ συγγενῶν, καὶ εἰς ἀδελφῶν· πολλάκις οἰκίας εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν χρωμένων. Εἰς τοιαύτας ἀπευκτέας καὶ φρικτὰς περιστάσεις, ἄνθρωποι μικροψυχοὶ καὶ μικροφιλότιμοι ἀποθαίνουνσι πολλάκις ἀδικίας καὶ βδελυρίας ἀθληταί, μισάλληλοι καὶ ἀπανθρωπότεροι, συνεχῶς ὑπὸ σάλου παντοίων παθῶν ἀγριαίνοντες, καὶ μηδέποτε ἡρεμοῦντες. Καθὼς εἰς τὸν στενοκύμονα τοῦ Εὐρίπου πορθμὸν ἐπικρατοῦσι διηνεκῶς πολλαὶ τῆς παλιόροιας τροπαί, καὶ διαδέχονται ἀλλήλας ἀδιαλείπτως ἡ ἀμπωτίς καὶ ἡ πλημμυρίς, οὕτω καὶ αὐτοὶ παραφέρονται καὶ μεταπίπτουσιν ἐκ παθῶν εἰς πάθος, ἀπαύστῳ ταράχῳ κλυδωνιζόμενοι· καὶ νῦν μὲν ἐπιπίπτει εἰς τὴν στενὴν αὐτῶν καρδίαν καυχάζον τὸ ρέμμα τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς ἐπιθυμίας, νῦν δὲ πάλιν ἀποθαίνουνσι κατὰξῆροι καὶ τραχεῖς ὑπὸ μνησικαχίας καὶ ζηλοτυπίας καὶ φθόνου καὶ δειλίας ἐπιβούλου καὶ τῶν τοιούτων ὀλεθρίων εἰς τὴν κοινωνίαν παθῶν. Ἀλλ' αἱ μεγάλαι ψυχαὶ παρομοιάζουσι πέλαγος ὠκεῖον, ὅπου κινεῖνται μὲν πολλάκις κύματα μακρά, καὶ πολλάκις ἀναθαίνουσιν ἕως τῶν οὐρανῶν καὶ καταθαίνουσιν ἕως τῶν ἀβύσσων, ἀλλ' ὅμως εὐκόλως πάλιν καταστορέννυνται καὶ καθεύδουσι γαλήνῃ, οὐδὲ παραθαίνουσι τὴν ψάμμον, ἣν ἔγραψεν αὐτοῖς ὄριον ὁ δάκτυλος τοῦ Θεοῦ· καὶ ὅταν προσεγγίσωσι, φιλοῦσιν ἱλαρὰ τὴν γαίονα γῆν, καὶ ἀποχωροῦσι μεμνημένα πάντως τῆς αἰεζώου ἐκείνης φωνῆς, « Μέχρι τούτου ἐλεύση καὶ οὐχ ὑπερβῆση, ἀλλ' ἐν σεαυτῇ συντρίβησονται σου τὰ κύματα. »

[Ἐκ τοῦ εἰς Θ. Κολοκοτρώνην Ἐπικηδείου Λόγου τοῦ Οἰκονόμου.]

Ἡ μεγάλη Ἱεραποστολικὴ Ἑταιρεία τῶν Ἀγγλαμερικανῶν συγγαγε καὶ ἐδαπάνησεν, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 1811 μέχρι τέλους τοῦ 1842, \$3,400,000,—ὅλα συνδρομαὶ αὐτοπροαιρέτους.